

Domnului *Florentin Sorin DRĂGUȚ*

Președinte

Biroul Electoral Central pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European din anul 2014

Stimate domn,

Activitatea Agenției Naționale de Integritate (ANI) reprezintă cea de a doua condiționalitate a Mecanismului de Cooperare și Verificare, instituit prin Decizia Comisiei Europene 2006/928/CE.

Prin Raportul privind progresele realizate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, remis opiniei publice în iulie 2011, Comisia Europeană a recomandat României „**să demonstreze existența unor rezultate pozitive în ceea ce privește pronunțarea de sancțiuni prin care să se dea curs hotărârilor Agenției Naționale de Integritate**”, subliniind că „**reacțiile insuficiente ale autorităților administrative și judiciare la constatările și sesizările ANI subminează eficiența întregului proces de consolidare a integrității administrației publice și limitează rezultatele activității ANI**”, fiind necesară „o reacție promptă și cuprinzătoare a autorităților administrative și judiciare pentru a asigura obținerea de rezultate de către sistemul de integritate în această privință.

Aducem în atenție faptul că Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, pe care îl depunem anexat, cuprinde precizarea că: „cel mai important impact al legii se va produce dacă se va constata că aceasta este utilizată pentru a impune sancțiuni clare, consecvente și disuasive.”

În acest context, amintim eforturile susținute ale Agenției Naționale de Integritate pentru ducerea la îndeplinire de către Parlamentul României a Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. **nr.3104/2012, prin care a fost respins recursul formulat de domnul senator Diaconu Mircea, fiind menținută sentința instanței de fond prin care s-a respins acțiunea acestuia împotriva Raportului de evaluare al Agenției privind constatarea stării de incompatibilitate.**

Acest efort a fost susținut de Înalta Curte de Casație și Justiție, de Consiliul Superior al Magistraturii și de Curtea Constituțională a României, care prin Decizia nr. 972 din 21 noiembrie 2012, a constatat: „existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, și autoritatea legiuitoare, reprezentată de Senatul României, conflict declanșat prin refuzul Senatului României de a lua act de încetarea de drept a calității de senator a domnului Mircea Diaconu, prin rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se constată starea de incompatibilitate a acestuia.”

În acest context, autoritățile statului au obligația să depună toate eforturile necesare, conform atribuțiilor ce le revin, pentru ca reprezentarea cetățenilor să fie realizată în mod LEGITIM.

Având în vedere prerogativele Biroului Electoral Central privind verificarea îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege de către candidații la Parlamentul European, vă aducem la cunoștință următoarele:

Prin raportul nr.5034/G/III/2011, Agenția Națională de Integritate a evaluat starea de incompatibilitate în care s-a aflat domnul Diaconu Mircea, ca urmare a exercitării concomitente a demnității de senator în Parlamentul României și a funcției de director-manager al Teatrului „C.I.Nottara”.

Prin sentința civilă nr.5153/16.09.2011 pronunțată de Curtea de Apel București în dosarul nr.1195/2/2011, a fost respinsă contestația formulată de acesta, iar la data de 19 iunie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr.3104/2012, a respins recursul formulat de domnul senator Diaconu Mircea împotriva sentinței amintite.

În consecință, hotărârea judecătorească a rămas definitivă și irevocabilă

Raportat la situația de fapt de mai sus, Agenția Națională de Integritate comunică Biroului Electoral Central faptul că domnul Mircea Diaconu nu îndeplinește condițiile legale pentru validarea candidaturii acestuia pentru Parlamentul European.

Considerentele pe care le avem în vedere sunt întemeiate pe următoarele:

- **Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.3104/2012 prin care a fost respins recursul formulat de domnul Diaconu Mircea;**
- **Constituția României republicată;**
- **Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea**

Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;

- *Legea nr. 33/2007 - republicată privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European*

Pe larg,

Constituția României, republicată statuează la art. 16 faptul că:

- „ (1) **Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.**
- (2) Nimeni nu este mai presus de lege.
- (3) **Funcțiile și demnitățile publice**, civile sau militare, **pot fi ocupate, în condițiile legii**, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.”

La art. 37 din Constituția României, republicată se prevede faptul că : „Au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 16 alineatul (3), dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit articolului 40 alineatul (3).”

Din coroborarea dispozițiilor art. 16 și art. 37 din Constituția României, republicată rezultă că au dreptul de a fi aleși și de a ocupa funcțiile și demnitățile publice, cetățenii cu drept de vot, în condițiile legii.

Legea nr. 176/2010 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă cadrul legal privind atât exercitarea funcțiilor și demnităților publice în conformitate cu regulile asumate de România odată cu aderarea la Uniunea Europeană, cât și procedurile de evaluare a respectării acestora și sancțiunile aplicabile în situația încălcării regimului juridic privind incompatibilitățile și conflictul de interese.

Aceleași acte normative instituie conceptul de integritate în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, concept care este construit în baza principiilor imparțialității, integrității, transparenței deciziei și supremației interesului public.

Prin Legea nr. 176/2010, act normativ cu forță juridică obligatorie, cu caracter procedural și de strictă aplicare pentru subiecții de drept ce intră sub incidența acestuia, inclusiv cetățenii care au calitatea de candidat la alegerile europarlamentare, **Legiuitorul a stabilit la art. 25 interdicția privind ocuparea unei funcții eligibile de către persoane care s-au aflat și față de care s-a constatat existența stării de incompatibilitate:**

„(2) ***Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului.***

Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

În lumina principiului de drept potrivit căruia „Legea trebuie interpretată în sensul producerii efectelor ei și nu în sensul neaplicării ei”, menționăm următoarele:

Având în vedere faptul că Mircea Diaconu a ocupat o funcție eligibilă care a încetat prin efectul incompatibilității, în situația acestuia este aplicabilă teza a doua a alineatului doi.

A admite o interpretare contrară, în sensul că textul de lege se referă la posibilitatea subiectului aflat în stare de incompatibilitate de a ocupa o funcție electorală, (funcție nedefinită în niciun act normativ în vigoare, referirile din Constituție și alte legi fiind la drepturi electorale), ar conduce la lipsirea de efecte a normei juridice și la eludarea celei de a doua teze a alin. (2) a art. 25 din actul normativ anterior menționat.

Astfel, deși în prima teză a alineatului doi se precizează faptul că persoana eliberată din funcție urmare a constatării incompatibilității este decăzută din dreptul de a ocupa o funcție timp de trei ani, cu excepția celor electorale, **în a doua teză, Legiuitorul menționează expres, cu titlu de excepție, că dacă acea persoană a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioada de trei ani.**

Se face, astfel, referire la durata interdicției precum și la identitatea sub aspectul naturii funcției, respectiv funcție eligibilă, prin funcție eligibilă înțelegându-se orice funcție aleasă. Această dispoziție, în mod evident, trebuie să fie aplicată în înțelesul întregului articol, având în vedere faptul că intenția legiuitorului a fost aceea de a sancționa persoanele care se fac vinovate de încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile.

Cadrul legal din România consacră aplicarea normelor privind integritatea pentru funcțiile și demnitățile publice. Legiuitorul a avut în vedere la stabilirea sancțiunilor aplicabile pentru încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile identitatea calităților ce fac parte din categoria funcțiilor eligibile sau după caz, categoria funcțiilor numite.

Apreciam că prin sintagma “aceeași funcție” din textul alin. (3) al art. 25 din actul normativ menționat, legiuitorul nu a avut în vedere identitatea calităților ce fac parte din categoria funcțiilor eligibile, ci identitatea sub aspectul naturii funcției, respectiv funcție eligibilă ori altă funcție sau demnitate publică. În textul legal nu se face distincție între funcțiile eligibile din cadrul Parlamentului României, Parlamentului European – sau alte categorii de autorități formate urmare a unui proces electiv, instituind doar faptul că persoana față de care s-a constatat definitiv starea de incompatibilitate, dacă aceasta a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa o astfel de funcție pentru o perioadă de 3 ani.

A accepta ideea potrivit căreia candidatura acestuia ar îndeplini condițiile legale motivat de faptul că funcția eligibilă de senator nu este aceeași cu funcția eligibilă de europarlamentar, ar însemna nerespectarea scopul normei juridice incidente, anume acela de prevenție și sancționare a stării de incompatibilitate, în cazul funcțiilor eligibile interdicția de a ocupa o funcție care presupune un vot de încredere pentru ocuparea acesteia.

Mircea Diaconu se află sub interdicția expresă prevăzută de lege pentru a ocupa o funcție eligibilă, cum este funcția de europarlamentar, mandatul de senator al acestuia fiind tot o funcție eligibilă, încetând de drept prin efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a stabilit starea de incompatibilitate.

Or, în cazul de față, Mircea Diaconu a fost declarat ca fiind incompatibil, printr-un act administrativ menținut prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, aspect care face ca acesta să intre sub incidența dispozițiilor art. 14 alin (1) lit. c) din Legea nr. 33/2007 și pe cale de consecință acesta nu îndeplinește o CONDIȚIE de FOND pentru a putea candida la alegerile pentru Parlamentul European.

O eventuală decizie de validare a candidaturii, cu încălcarea dispozițiilor art. 25 din Legea nr. 176/2010 și ale art. 14 din Legea nr. 33/2007 ar fi de natură să încalce principiile supremației interesului public și al integrității în exercitarea funcției publice. De asemenea, aceasta ar avea ca efect privarea legii de efecte juridice, generându-se premisele încălcării reglementărilor privind interdicțiile de a ocupa o funcție și pe cale de consecință cetățenii cu drept de vot ar fi reprezentați de către o persoană care a eludat interesul public, prin exercitarea mandatului în stare de incompatibilitate și cu manifestarea abuzivă a prerogativelor aferente funcției eligibile.

Aplicarea efectivă a sancțiunii privind decăderea pentru o perioadă de trei ani din dreptul de a exercita o funcție publică pentru Mircea Diaconu, pe lângă aspectul că este în acord cu litera și scopul legii, este în concordanță și cu spiritul acesteia. În contextul acesta, precizăm faptul că incompatibilitățile sunt reglementate pentru a preveni o stare de conflict de interese.

Or, domnul Diaconu Mircea, prin exercitarea funcțiilor care l-au adus în starea de incompatibilitate a săvârșit și fapta de conflict de interese prin faptul că în exercitarea funcției sale publice, din starea de incompatibilitate, a generat un folos de natură patrimonială soției. Dosarul se află pe rolul instanțelor de judecată, urmare a trimiterii acestuia în judecată de către procurorii Parchetului General de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Curtea de Apel București a dispus aplicarea unei amenzi administrative în cuantum de 1000 de lei.

De asemenea, dispozițiile Legii nr. 33/2007 - republicată privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, prevăd la art. 5 alin (3) faptul că: „, prin persoană eligibilă comunitar se înțelege orice cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene care are dreptul de a fi ales pentru Parlamentul European....”.

Conform art. 14 alin.(1) litera c), pentru a îndeplini condițiile legale de a candida pentru funcția eligibilă de europarlamentar, eligibilul comunitar trebuie să nu fie decăzut din dreptul de a fi ales în statul membru de origine în baza unei hotărâri judecătorești individuale sau a unei decizii administrative, sub condiția ca aceasta din urmă să facă obiectul unor căi de atac.

În lumina celor de mai sus, precizăm și faptul că drepturile electorale sunt drepturi exclusiv politice, care aparțin doar cetățenilor și care sunt exercitate în limitele legale, și în niciun caz nu se confundă cu libertățile social-politice (libertatea conștiinței, libertatea de exprimare, libertatea de asociere) care aparțin și necetățenilor și, care, evident nu pot fi îngădite.

Din categoria drepturilor electorale, face parte și dreptul de a verifica listele electorale, respectiv de a contesta candidaturile. Aceste drepturi, care cu siguranță nu pot fi contestate sunt exercitate în limita legii, conform normei juridice care reglementează dreptul de a alege și dreptul de a fi ales, împreună cu procedurile specifice acestui scop.

Scopul fundamental al instituirii procedurilor care reglementează organizarea drepturilor electorale este acela de a conferi LEGITIMITATE, fiind stabilite condiții clare cu privire la depunerea candidaturii unui eligibil comunitar, or, așa cum am arătat mai sus, cu evidență acestea nu sunt îndeplinite.

Agencia Națională de Integritate vă solicită, să apreciați, dacă raportat la argumentele expuse, analizate prin prisma respectării dreptului de a alege și de a fi ales, domnul Diaconu Mircea îndeplinește condițiile prealabile cerute de lege pentru validarea unei candidaturi.

Anexăm prezentei:

- 1. Punctul de vedere al Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra cauzei ce a făcut obiectul dosarului nr. 709E/2013 al Curții Constituționale;**
- 2. Raportul de evaluare nr. 5034/G/II/2011 privind constatarea stării de incompatibilitate în care s-a aflat domnul Diaconu Mircea;**
- 3. Sentința civilă nr. 5153/16.09.2011 a Curții de Apel București;**
- 4. Decizia nr.3104/19.06.2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție;**

Cu deosebită considerație,

Horia GEORGESCU,

Președinte,

Agencia Națională de Integritate